

**2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV
PROVASI SORULARI (ZOR DÜZEY)
(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 9. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E GÖRE
DÜZENLENMİŞTİR.)**

1.

- a. Karanlık sözler yazıyorum hayatım hakkında
Aşklarım, inançlarım işgal altındadır
Tabutumun üstünde zar atıyorlar
Cebimdeki adreslerden umut kalmamıştır
- b. Aksın, içimde siyah bir nehir gibi dolanan keder
Unuttuğum, unutmaya çalıştığım ne varsa bende durmasın
İçimde öyle çok ki her gidenen biriktirdiğim melekler

Verilen şiirlerde yer alan imgeleri bulunuz ve şiirlerde yer alan imgeleri belirtiniz.

2.

- a. Hoyrattır bu akşamüstüler daima
Gün saltanatıyla gitti mi bir defa
- b. Geçiyorum mevsim gibi kapından
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ
- c. Garbın ucunda, son kıyıda en gürültülü
Bir med zamânı, gökyüzü kurşunla örtülü

Verilen dizelerde yer alan edebî sanatları bulunuz ve edebî sanatı belirtiniz.

3.

İnsanı insan diye sevmişim, hep severim;
Ve onu herkese karşı bile överim.
Ben bütün bir evreni sevmişim; alın terim
Var evrende; öz, üvey diye ayıramam ki

Bu şiirde yer alan konuyu içeren deneme türünde bir paragraf yazınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

4.

- a. Basma bu eşikte benim kalbim var
Kalbim ki bir uzak hayale ağlar
- b. Boyadılar koca duvarı
Rengarenk yazılarla doldurdular
Elinde gazoz şişesiyle
Bir de gülen kız resmi çizdiler

Bu şiirlerde yer alan örtük ve açık iletişimi olan şiiri bulunuz ve nedenini belirtiniz.

5. Başkalarının yazamadıklarını yazardı. Sokaktaki her şeydi. Âşıklar, kediler, çığlık çığlığa uçuşan martılar, ekmeğinin peşinde koşan sokak satıcıları... Biricikliğini herkesleştirerek kurardı roman ve öykülerinde. Yazar kimliğini kurmaca olarak kaleme aldıklarıyla özdeşleştirirdi. O derin bakan kahverengi gözler başkalarının görmediği veya algılayamadıklarını görürdü ve bir hikâye olarak onu kaleme alırdı.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamını yazınız.

6. Bir şiirin biçimi çok önemlidir. Biçim o sanatçının geleceğe kalmasını sağlayan en önemli unsurdur. Elbette bir sanatçının dağarcığı önemlidir ancak sanatçı, çalakalem bir tutum sergileyen yazar izlenimi uyandıran anlayışla oluşturulan bir eserle geleceğe kalmaz.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin anlamlarını yazınız.

7. Her yazar kendisi için yazar. Bir yazar olayları ve kendi duygularını yakından görmek için yazar. Ben de bildiklerimi öğretmek için değil, kendimi öğrenmek için çeşitli türlerde eserler oluştuyorum. Başkalarına ders vermek için değil kendim için yazıyorum. Yazma eyleminin kimi durumlarda insana acı çektiren bir yanı vardır. Gerçekleri en yalın hâliyle görmek gibi.

Bu parçada anlatılmak isteneni bir cümle ile belirtiniz.

8.

- a. Gelin tanış olalım
İşi kolay kılalım
Sevelim sevillelim
Dünya kimseye kalmaz
- b. İy dostını düşman dutan gaybet yalan söz söyleme
Bunda gammazlık eyleyen anda yiri tar olırsar

Gaybet: Kaybolma, gizlenme. **Yiri:** Söz konusu. **Gammaz:** Ara bozucu. **Tar:** Ağaç kütüğü. **Olırsar:** Olacak

Yunus Emre'den alınan bu dizelerde yer alan millî, manevî ve evrensel değerleri yazınız.

9. Tarihimizin aydınlık sayfalarından bize bir önsöz gibi kalan bazı konakların yalınkat duvarlarının ardındaki yaşanmışlıklar çevrimiçi ortamlarda uzmanlarca masaya yatırılıyor. Bunun gibi konular günlerce haftalarca konuşulsada bence kişileri bıktırmaz. Bu tür konular git gide sıradanlaşan yaşamımıza kuvvetli ışık yerleştirilmiş bir koridor açar.

Bu parçada yer alan yazım yanlışlarını tespit ediniz ve yazımın doğrusunu belirtiniz.

10. Bilgili olmak( )insanoğlunu huzursuz yaşamaktan( ) iyilik yapmak( ) kişiyi kötülük yapmaktan kurtarır( ) Elbette ki insan çok yönlü bir varlık( ) Şunu hiç unutmamak gerekir( ) Kişi( ) yapıp ettiklerinin çocuğudur.

Bu parçada yay ayrıla boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretleri getiriniz.

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ

**2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV
PROVASI SORULARI CEVAP ANAHTARI (ZOR DÜZEY)
(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 9. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E GÖRE
DÜZENLENMİŞTİR.)**

1.

- a. Karanlık sözler yazıyorum hayatım hakkında
Aşkларım, inançларım işgal altındadır
Tabutumun üstünde zar atıyorlar
Cebimdeki adreslerden umut kalmamıştır
- b. Aksın, içimde siyah bir nehir gibi dolanan keder
Unuttuğum, unutmaya çalıştığım ne varsa bende durmasın
İçimde öyle çok ki her gidenden biriktirdiğim melekler

Verilen şiirlerde yer alan imgeleri bulunuz ve şiirlerde yer alan imgeleri belirtiniz.

- a. "karanlık sözler", "aşklarım ve inançlarım işgal altındadır", "aşklarım, inançlarım tabutumun üzerinde zar atıyorlar"
- b. "aksın içimde siyah bir nehir gibi dolanan keder", "içimde öyle çok ki her gidenden biriktirdiğim melekler"

2.

- a. Hoyrattır bu akşamüstüler daima
Gün saltanatıyla gitti mi bir defa
- b. Geçiyorum mevsim gibi kapından
Gözlerimde bulut, saçlarım da çiğ.
- c. Garbın ucunda, son kıyıda en gürültülü
Bir med zamânı, gökyüzü kurşunla örtülü

Verilen dizelerde yer alan edebî sanatları bulunuz ve edebî sanatı belirtiniz.

- Hoyrattır bu akşamüstüler daima: kişileştirme(teşhis) sanatı.
- Geçiyorum mevsim gibi kapından: Teşbih(benzetme) sanatı.
- Bir med zamânı gökyüzü kurşunla örtülü: kurşun gibi bulutlar, anlamında olan kurşun sözü ile istiare sanatı.

3.

İnsanı insan diye sevmişim, hep severim;
Ve onu tanrılara karşı bile överim.
Ben bütün bir evreni sevmişim; alın terim
Var evrende; öz, üvey diye ayıramam ki

Bu şiirde yer alan konuyu içeren deneme türünde bir paragraf yazınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Dünya insan olmadan bir anlam ifade eder mi? Ağaçlar, kuşlar, balıklar, çiçekler insanla bir anlam ifade etmiyor mu? Yaşadığımız dünyayı sevmek demek, bu dünyanın anlam evrenini oluşturan insanı da sevmek demektir. Peki, sadece çevremizdeki insanları mı sevmeli bir insan? Elbette böyle bir durum bir alışverişten artakalan bir kazançtan başka bir durum olamaz. Dili, rengi, dış görünüşü ne olursa olsun sevmek insanı bir şart gözetmeden.

4.

a. Basma bu eşikte benim kalbim var
Kalbim ki bir uzak hayale ağlar

b. Boyadılar koca duvarı
Rengarenk yazılarla doldurdular
Elinde gazoz şişesiyle
Bir de gülen kız resmi çizdiler

Bu şiirlerde yer alan örtük ve açık iletişisi olan şiiri bulunuz ve nedenini belirtiniz.

a. Basma bu eşikte kalbim var

Kalbim ki bir uzak hayale sığar : Örtük iletişisi olan bir şiirdir. Bu şiirde mecazlı söyleyiş ile örtük anlatım sağlanmıştır.

b. Boyadılar koca duvarı
Rengarenk yazılarla doldurdular
Elinde gazoz şişesiyle

Bir de gülen kız resmi çizdiler : Bu şiirde örtük iletişisi yer verilmemiştir çünkü bu şiirde sözcükler gerçek anlamları ile kullanılmıştır.

5. Başkalarının yazamadıklarını yazardı. Sokaktaki her şeydi. Âşıklar, kediler, çığlık çığlığa uçuşan martılar, ekmeğinin peşinde koşan sokak satıcıları... Biricikliğini herkesleştirerek kurardı roman ve öykülerinde. Yazar kimliğini kurmaca olarak kaleme aldıklarıyla özdeşleştirdi. O derin bakan kahverengi gözler başkalarının görmediği veya algılayamadıklarını görürdü ve bir hikâye olarak onu kaleme alırdı.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamını yazınız.

Seçtiği varlıkların dünyasını onların kalıbına girerek kendine özgü biçimde anlatmayı benimsemektedir.

6. Bir şiirin biçemi çok önemlidir. Biçem o sanatçının geleceğe kalmasını sağlayan en önemli unsurdur. Elbette bir sanatçının dağarcığı önemlidir ancak sanatçı, çalakalem bir tutum sergileyen yazar izlenimi uyandıran anlayışla oluşturulan bir eserle geleceğe kalmaz

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin anlamlarını yazınız.

Biçem: Üslup. **Dağarcık:** Bilgi, birikim. **Çalakalem:** Gelişigüzel.

7. Her yazar kendisi için yazar. Bir yazar olayları ve kendi duygularını yakından görmek için yazar. Ben de bildiklerimi öğretmek için değil, kendimi öğrenmek için çeşitli türlerde eserler oluşturuyorum. Başkalarına ders vermek için değil, kendim için yazıyorum. Yazma eyleminin kimi durumlarda insana acı çektiren bir yanı vardır. Gerçekleri en yalın hâliyle görmek gibi.

Bu parçada anlatılmak isteneni bir cümle ile belirtiniz.

Bir yazar hangi edebî türü kaleme alırsa alsın kendi içsel ve düşünsel yolculuğu için yazmaktadır.

8.

- a. Gelin tanış olalım
İşi kolay kılalım
Sevelim sevelelim
Dünya kimseye kalmaz

- b. İy dostını düşman dutan gaybet yalan söz söyleme
Bunda gammazlık eyleyen anda yiri tar olısar

Gaybet: Kaybolma, gizlenme. **Yiri:** Söz konusu. **Gammaz:** Ara bozucu. **Tar:** Ağaç kütüğü. **Olısar:** Olacak

Yunus Emre'den alınan bu dizelerde yer alan millî, manevî ve evrensel değerleri yazınız.

- a. İnsan sevgisi
b. Doğruluk, dürüstlük.

9. Tarihimizin aydınlık sayfalarından bize bir önsöz gibi kalan bazı konakların yalınkat duvarlarının ardındaki yaşanmışlıklar çevrimiçi ortamlarda uzmanlarca masaya yatırılıyor. Bunun gibi konular günlerce haftalarca konuşulsada bence kişileri bıktırmaz. Bu tür konular, git gide sıradanlaşan yaşamımıza kuvvetli ışık yerleştirilmiş bir koridor açar.

Bu parçada yer alan yazım yanlışlarını tespit ediniz ve yazımın doğrusunu belirtiniz.

Ön söz, yalın kat, çevrim içi, konuşulsa da, gitgide

10. Bilgili olmak ( ) insanoğlunu huzursuz yaşamaktan ( ) iyilik yapmak ( ) kişiyi kötülük yapmaktan kurtarır ( ) Elbette ki insan çok yönlü bir varlık ( ) Şunu hiç unutmamak gerekir ( ) Kişi ( ) yapıp ettiklerinin çocuğudur.

Bu parçada yay ayrıca boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretleri getiriniz.

(,)(;)(,)(.)(.)(:)(,)

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ